

Nieuwsbrief voor het "tijdelijke"

Verschijnt viermaal per jaar - Nr. 2022-01 – maart 2022

In dit nummer

- Voorwoord (p. 1)
- Vooraankondiging: project in opmaak over zalen en ontmoetingsruimtes in Vlaams-Brabant (p.2)
- Bevoegdheid afdelingen (p.3)
- Humanitaire corridor (p.4)
- Het Rijksarchief en archieven van parochies en KF (p.5)
- Verkiezingen kerkfabrieken 2023 (p.6)
- Nota verantwoordingsstukken (p.7)
- Vrijwilligersvergoedingen 2022 (p.7)
- Jaarrekeningen 2021 (p.8)
- Vorming (p.8)

Voorwoord

Beste lezer,

Wanneer u deze nieuwsbrief ontvangt is de veertigdagentijd begonnen en zijn we op weg naar Pasen. Een kans om ons christen-zijn weer aan te scherpen en bewuster te beleven, zowel persoonlijk als in onze geloofsgemeenschap. Intussen is de gezondheidssituatie verbeterd en botsen we op minder beperkingen, hoewel er nog steeds mensen ernstig ziek zijn en overlijden t.g.v. Corona. Jammer genoeg worden we nu geconfronteerd met oorlog in Europa, meer bepaald in Oekraïne. Weer worden mensen gedood, verminkt en op de vlucht gedreven en moeten mensen rouwen om hun omgekomen man, vrouw, ouder of kind. Laten we als christenen, meer dan ooit, de waarden van vrede en het respect voor iedere mens uitdragen nu oorlog en geweld woeden. In deze nieuwsbrief vindt u een bijdrage over de humanitaire corridor, die geruime tijd voorbereid werd en nu realiteit wordt. Voor de kerkfabrieken wijzen we op het belang van een tijdige en goede voorbereiding van de

verkiezingen begin 2023 en geven we informatie over het bewaren van historische archieven bij het Rijksarchief, wat we aanbevelen. Binnen de stichting krijgen we al eens vragen over hoever de bevoegdheid van de afdelingen strekt, we lichten dit nog eens toe. Ook de nieuwe grenzen voor vrijwilligersvergoedingen en een oproep om, waar nog iets moet gebeuren voor de jaarrekening 2021, hier snel werk van te maken vindt u terug in deze nieuwsbrief. Ook de regels i.v.m. verantwoordingsstukken worden duidelijk verwoord. Vzw Landelijks Gilden neemt initiatieven rond parochiezalen, u vindt hun bericht eveneens in deze editie. Tenslotte kondigen we onze vormingsinitiatieven aan. Zo komen we weer aan een welgevulde nieuwsbrief. We hopen dat deze info u helpt bij al het waardevol engagement in de afdelingen en kerkfabrieken van onze pastorale zones en parochies.

Hartelijke groeten,

Ria, Jean-Michel, Ann,
Peter, Annemie en Werner

Vooraankondiging: project in opmaak over zalen en ontmoetingsruimtes in Vlaams-Brabant

Heel wat zalen en ontmoetingsruimtes in dorpen hebben het moeilijk. En nu zeker, omdat de inkomsten verminderd zijn en de vaste kosten oplopen (energie, verzekering...). De signalen vanop het terrein stemmen niet steeds hoopvol. In een gevallen gaat het moeilijk; soms zal de zaal zelfs verdwijnen. Waar verenigingsactiviteiten en samenkomsten dan moeten doorgaan, is onzeker. De leefbaarheid van dorpen komt onder druk te staan. Bewoners willen immers elkaar ontmoeten in een veilige omgeving.

Landelijke Gilden v.z.w. dient binnenkort een projectvoorstel in om deze problematiek aan te pakken. Het project wil vooreerst samen met de lokale overheid een overzicht maken van de mogelijkheden en behoeften. Hieruit kan blijken wat nodig is en waar de grootste pijnpunten zitten.

Daarnaast wil het project samen met de beheerders van zalen en ontmoetingsruimtes een proces opzetten waar toekomstgericht wordt nagedacht over de infrastructuur. Een beter begrip zal

leiden tot betere keuzes. En dat er keuzes gemaakt moeten worden, is duidelijk, zowel op het vlak van het gebouw, het gebruik (programma) en beheersorganen. Wie een beetje thuis is in deze materie, weet dat er heel wat uitdagingen zijn die aangepakt moeten worden zoals de energietransitie, de vergrijzing, de digitalisering, de toegankelijkheid, het multifunctioneel gebruik enzovoort.

Het project zoekt beheerders van zalen en ontmoetingsruimtes in de provincie Vlaams-Brabant die willen meedoen. In de eerste fase zal het gaan over een verkenning van goede praktijken. In een tweede fase kunnen concrete wijzigingen qua gebouw, programma of beheersorganen het onderwerp uitmaken.

Het project zal zeker twee jaar duren. Een vervolg is mogelijk.

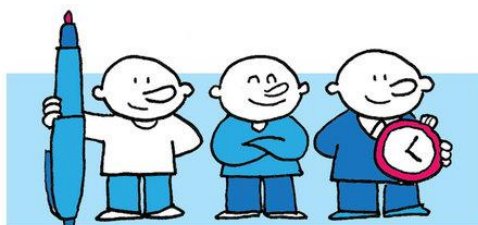
VPW's die interesse hebben voor dit project, of wie wil meedoen die kan dit melden bij Karel Lhermitte 0497 92 70 62

Meer info op landelijkegilden.be – zoek project 'van dorpszaal naar dorpshuis'

Bevoegdheid afdelingen

Regelmatig krijgen we vragen over hoever de bevoegdheid van afdeling strekt, binnen de stichting. Dit is vastgelegd in het intern reglement. Het basisprincipe is dat de afdeling bevoegd is voor het dagelijks beheer. Het dagelijks beheer omvat alles, behalve wat expliciet opgesomd is als wat haar bevoegdheid te boven gaat. De afdelingsafgevaardigde kreeg een mandaat binnen de stichting voor het dagelijks beheer. Het spreekt vanzelf dat hij/zij overleg pleegt met pastorale verantwoordelijken en met de werkgroep tijdelijke.

DAGELIJKS BESTUUR

Wat valt niet onder dagelijks beheer:

- het verwerven onder gelijk welke vorm (aankoop, ruil, bouw, schenking, legaat, verdeling) van onroerende goederen of van zakelijke rechten op onroerende goederen, alle daden van overdracht of van beschikking met betrekking tot deze onroerende goederen en rechten, de vestiging of de afstand van zakelijke rechten op onroerende goederen, evenals het sluiten van huurcontracten, gebruiksovereenkomsten en dergelijke;
- het aangaan van leningen of het verstrekken van leningen aan derden of aan andere afdelingen, evenals het waarborgen van leningen of borgstellingen;
- beleggingen, in welke vorm dan ook;
- het inleiden of voeren van gelijk welke rechtsvordering en het beheer van alle gedingen voor de hoven of rechtbanken of het aangaan van dadingen;
- het formaliseren van afspraken met de autoriteiten bevoegd inzake fiscale en sociale aangelegenheden;
- het indienen van dossiers bij de administraties bevoegd inzake stedenbouw evenals het beheer van deze dossiers;
- de aanvaarding van schenkingen ten voordele van de Stichting;
- schenking of beschikking om niet over goederen, waarden en gelden van de Stichting, in zoverre de totale waarde ervan op jaarbasis meer dan € 1.000 euro bedraagt;
- de andere handelingen of contracten die een belangrijke invloed kunnen hebben op het patrimonium van de Stichting, met name alle handelingen of overeenkomsten waarvan de totale waarde > € 5.000,00 per verrichting of verbintenis, zoals borgstellingen of zakelijke zekerheden op de bezittingen van de Stichting of het aangaan van langlopende contracten, bijvoorbeeld in verband met bevoorrading of verhuur. In geval van een overeenkomst of een samenhangende reeks handelingen wordt de totale waarde van deze overeenkomst of deze reeks handelingen over de ganse looptijd in aanmerking genomen;
- het openen en afsluiten van bankrekeningen;
- het aangaan en verbreken van arbeidsovereenkomsten;
- het aangaan en verbreken van overeenkomsten betreffende het voeren van de boekhouding;

- het aangaan en verbreken van verzekeringsovereenkomsten, behalve voor occasionele activiteiten; de afdelingen zijn bevoegd voor het afsluiten van verzekeringsovereenkomsten voor occasionele activiteiten;
- investeringen of uitgaven > € 5.000,00 per verrichting of verbintenis. Ingeval van een overeenkomst of een samenhangende reeks handelingen wordt de totale waarde van deze overeenkomst of deze reeks handelingen over de ganse looptijd in aanmerking genomen. Bijvoorbeeld bij de renovatie van een woning, wordt de totale renovatie beschouwd als “samenhangende reeks

handelingen”, niet badkamer apart, vloer apart...

Voor deze zaken neemt de afdeling contact op met de econoom, zodat deze dit op het **regiocomité** of het **bestuursorgaan** kan brengen.

Humanitaire corridor

Sant'Egidio organiseert in samenwerking met de federale overheid een humanitaire corridor. Alle info hierover vindt u op

<https://www.santegidio.be/humanitaire-corridor-2021/>

Het betreft **kwetsbare vluchtelingen**. Ze worden door de overheid gescreend zodat ze, normaal gezien, hier snel erkend kunnen worden. Binnen het vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen zoeken we 4 opvangplekken, 1 in elke regio. Dit betekent in de eerste plaats een pastorale werking die bereid is om deze mensen te **begeleiden, met ondersteuning van Caritas**. Belangrijk is een goed onthaal en een ploeg die bereid is haar schouders te zetten onder dit project. We mogen dit niet onderschatten, want kwetsbare mensen komen terecht in een heel andere omgeving, waar ze opnieuw moeten

‘starten’. Daarnaast is ook **huisvesting** nodig. Dit kan in lokalen van kerkfabriek of stichting, of deze kunnen gehuurd worden. Het vicariaat draagt de kosten van de opvang, tot deze vluchtelingen erkend worden. Vanaf dan hebben ze recht op een leefloon. Enkele jaren geleden engageerden verschillende pastorale zones of parochies zich in een gelijkaardig project. Deze keer is de schaal kleiner, maar we zijn toch op zoek naar **4 plekken** waar deze mensen zouden kunnen opgevangen worden, vanuit pastorale beweging.

Wie hiertoe bereid is, graag laten weten aan werner.van.laer@vlbm.be Alvast hartelijk dank!

Het Rijksarchief en archieven van parochies en kerkfabrieken

Zoals u weet bestaan hedendaagse parochiearchieven uit twee delen, met name het **archief van de kerkfabriek** met een publiekrechtelijk statuut en het **pastoraal archief** dat privaatrechtelijk is. Het Rijksarchief heeft krachtens de archiefwet toezicht op het archief van de kerkfabriek en bepaalt wat van dit archief uiteindelijk moet bewaard worden. Het heeft geen wettelijke bevoegdheid over het pastorale archief. Gezien het feit dat beide archieven bijzonder verstrengeld zijn en niet altijd volledig apart identificeerbaar zijn, heeft het Rijksarchief samen met de Vlaamse bisdommen, KADOC-KU Leuven en PARCUM (het vroegere CRKC) een selectielijst opgesteld waarin alle reeksen zijn beschreven die kerkfabrieken en parochies aanmaken (of –maakten). Zo kan iedereen die met parochiaal archief moet werken achterhalen welke stukken belangrijk zijn en permanent moeten bewaard worden. Kerkfabrieken mogen ook geen stukken vernietigen zonder toestemming van het Rijksarchief.

Kerkfabrieken noch parochies zijn wettelijk verplicht om hun archief bij het Rijksarchief te deponeren. De snelle verandering van de parochiale structuren en de veroudering van een deel van de kaders, heeft de zorg voor deze archieven echter bijzonder urgent gemaakt. Het Rijksarchief is zeer bekommerd dat deze archieven die het religieus en sociaal leven op lokaal vlak per uitstek documenteren, zouden verloren gaan. Archief dat een lokale parochie of kerkfabriek niet meer actief nodig heeft, kunnen beter naar het Rijksarchief gebracht worden, dan ter plaatse bewaard worden waar de kans op

verwaarlozing, vermenging en vervreemding jammer genoeg reëel is.

Wat mag u van het Rijksarchief verwachten?

- Het is een professionele archiefinstelling die van zeer veel parochies al een aanzienlijk deel van de archieven bewaart en geïnventariseerd heeft. De knowhow is er aanwezig om op vrij korte termijn een nieuwe inventaris van de parochie/kerkfabriek op te stellen, die dan ook online wordt geplaatst.

- Archief bewaren in het Rijksarchief is **gratis**. Er zal aan de kerkfabriek alleen een bescheiden éénmalige bijdrage gevraagd worden voor het zuurvrij inpakken van het archief. In theorie moet er bij een overdracht ook een goede overdrachtslijst zijn, maar in de praktijk wordt het archief ook zonder overgedragen en maakt het Rijksarchief in Leuven wel zelf de inventaris op.

- Er worden twee **contracten** opgesteld, één voor de kerkfabriek en één voor de parochie. Deze laatste wordt ondertekend worden door de “Stichting Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen” die nu de onroerende en roerende goederen van de parochies, dus ook het archief, beheert. Het spreekt voor zich dat de Stichting dit contract pas zal ondertekenen als dit ook lokaal wordt ondersteund.

- **Archieven worden van zodra er geen privacygevoelige gegevens in staan, ook beschikbaar voor onderzoek**. Met archief van een kerkfabriek zijn er doorgaans weinig problemen met privacy, bovendien geldt voor dit deel ook de openbaarheid van bestuur. Bij archieven

van parochies (pastoraal gedeelte) daarentegen speelt de privacy wel heel erg mee en zullen stukken pas beschikbaar gesteld worden wanneer dit zo goed als uitgedoofd is (bv. parochieregisters pas toegankelijk na 100 jaar). Overdracht naar het Rijksarchief betekent dus niet dat het archief in zijn geheel zo maar toegankelijk wordt.

- **Kerkfabriek en parochie blijven sowieso eigenaar** van hun archief. Dit betekent onder meer dat de verantwoordelijken steeds hun archief kunnen inkijken en desnoods aanvullen (bv correcties op een parochieregister). Ook ontleningen zijn binnen bepaalde

voorwaarden steeds mogelijk, net als kleinere digitalisatieprojecten van een deel van het archief.

Marc Carnier

Rijksarchief Leuven

Rijksarchief.Leuven@arch.be

Verkiezingen kerkfabrieken 2023

In januari 2023 start de verkiezingsprocedure voor de 'kleine helft' (2 van de verkozen leden) van de kerkfabriek. Dit lijkt nog ver weg, maar het is nodig hier tijdig over na te denken. In de eerste plaats vragen we aan alle leden van de kleine helft om zelf te overwegen of zij zich al dan niet opnieuw voor een termijn van 6 jaar in de kerkfabriek willen engageren. Dit is in eerste instantie een persoonlijke overweging, waarbij factoren zoals leeftijd, gezondheid en de motivatie om zich nog verder te engageren een belangrijke rol spelen. Daarnaast is er ook de algemene overweging dat het van belang is om kerkfabrieken tijdig te verjongen en er vers bloed binnen te brengen. Velen schrikken ervoor terug niet langer kandidaat te zijn, omdat ze vrezen geen opvolgers meer te vinden, maar dit werkt ook omgekeerd, want wanneer iedereen blijft zitten, dan kunnen er ook moeilijk nieuwe leden aantreden.

We vragen dus aan alle leden van de kleine helft na te denken of ze opnieuw kandidaat willen zijn voor een nieuwe termijn en hierover ook te spreken op een volgende vergadering van de kerkfabriek. Als er zicht is op wie er wel en wie er niet meer kandidaat zal zijn, dan dient de kerkfabriek dit ook te melden aan de pastorale verantwoordelijken (de zoneploeg, waar die er is en de pastoor of aangestelde priester). Het is immers belangrijk dat de pastorale verantwoordelijken hiervan op de hoogte zijn, zodat zij op hun beurt kunnen nadenken over mogelijke nieuwe kandidaten en deze tijdig kunnen aanspreken. Vandaar de vraag dat elk lid van de kleine helft hierover nadent, dat de kerkfabriek dit voor de zomer al een eerste keer bespreekt en het resultaat hiervan meedeelt aan de pastorale verantwoordelijken.

Nota verantwoordingsstukken (stichting)

Regelmatig krijgen we vragen over verantwoordingsstukken in de boekhouding. Hierbij zetten we de principes en afspraken nog eens op een rij:

- De uitgaven dienen te passen in het beleid van de pastorale zone en binnen de goedgekeurde begroting. Grotere uitgaven dan voorzien of onverwachte situaties worden besproken met de werkgroep tijdelijke en, indien er impact is op de pastoraal, met de zoneploeg.
- Elke uitgave dient gestaafd te worden met een verantwoordingsstuk, zoals de boekhoudwetgeving voorschrijft.
- Het meest voorkomende verantwoordingsstuk is de factuur. Het verdient aanbeveling alles wat gefactureerd kan worden ook te laten factureren. De afdelingsafgevaardigde kan de factuur dan rechtstreeks aan de verkoper/leverancier betalen. Indien de afdelingsafgevaardigde bedenkingen heeft bij de factuur overlegt hij met degene die de bestelling deed.
- Voor kosten door vrijwilligers waarbij geen facturatie mogelijk is, dienen de vrijwilligers een onkostennota in te vullen voor de onkosten die binnen de afdeling door hen gemaakt mogen worden (model beschikbaar). De onkostennota geeft aan wanneer een kost gemaakt is en waarvoor. Verantwoordingsstukken (zoals kastickets) worden aangehecht. De afdelingsafgevaardigde betaalt de onkosten aan de vrijwilligers. Indien hij/zij bedenkingen heeft bij de onkostennota, dan overlegt hij met de vrijwilliger.
- Op deze wijze passen we het 4-ogen-principe toe, zodat alle bij uitgaven minstens 2 personen betrokken zijn.
- De onkostennota van de afdelingsafgevaardigde legt hij/zij voor aan een andere medewerker van het tijdelijke (zoals de boekhoudvrijwilliger of de domeinbegeleider van het tijdelijke), zodat ook hier minstens 2 personen bij betrokken zijn.

Vrijwilligersvergoedingen 2022

Ook dit jaar werden de **maximumbedragen** voor de forfaitaire vrijwilligersvergoedingen geïndexeerd. De nieuwe bedragen voor 2022 zijn:

- EUR 36,84 /dag
  - EUR 1.473,37 / jaar
- Deze vergoeding is niet belastbaar voor zover dat beide maxima niet worden overschreden.
- Deze gelden per kalenderjaar en betreffen alle vrijwilligersvergoedingen die de vrijwilliger ontvangt van verschillende verenigingen.

Kleine vergoeding kunstenaars

Kunstenaars kunnen, onder bepaalde voorwaarden, genieten van de kleine vergoedingsregeling.

Ook voor hen werden de **maxima voor 2022** aangepast:

- EUR 134,63/dag en
- EUR 2.692,64 /jaar

Jaarrekeningen 2021

Het boekhoudkantoor is volop aan de slag om de jaarrekeningen van de Stichting op te stellen. Alvorens te resultatenrekening en balansen te kunnen consolideren, dienen hiervoor eerst alle afdelingen te worden afgesloten.

Wij danken alle boekhoudvrijwilligers om de openstaande vragen zo spoedig

mogelijk te beantwoorden. Waar het nog niet gebeurd is, willen we aandringen om alle nodige documenten dringend op te laden of door te sturen.

We hopen u in volgende nieuwsbrief de kerncijfers van 2021 voor te kunnen leggen.

Dank voor jullie hulp.

Vorming

In de lente bieden we u twee vormingsavonden aan:

Recent trad het nieuwe goederenrecht in werking. We lazen in de pers reeds berichten over “wat als... een bal van je kinderen in de tuin van iemand anders terecht komt”, maar hierover gaan wij het niet hebben. We willen wel even inzoomen op de gevolgen die de nieuwe wetgeving heeft / kan hebben op het onroerend goed dat een pastorale afdeling bezit. Zo zijn er nieuwe regels voor eigendom, mede-eigendom, erfdienstbaarheden, erfpacht, opstal, ... Als doelgroep voor deze uiteenzetting kijken we voornamelijk naar onze afdelingsafgevaardigden, domeinbegeleiders van het tijdelijke en vrijwilligers binnen het tijdelijke.

Deze avond wordt aangeboden op volgende data:

- o Woensdag 20 april 2022 om 20 uur: nieuw goederenrecht in de Abdij te Grimbergen
- o Maandag 2 mei 2022 om 20 uur: nieuw goederenrecht in PAVO te Leuven

Inschrijven kan via annemie.poelaert@vlbm.be voor vrijdag 8 april 2022.

Daarnaast bieden we u een avond aan om u te verdiepen in de begroting. Pastorale afdelingen hebben inkomsten en uitgaven en zij werken aan speciale projecten ten behoeve van de pastoraal. Een begroting helpt bij het uitwerken van een project, jaarplan of meerjarenplan. In de begroting wordt een zo nauwkeurig mogelijke (onderbouwde) inschatting van de uitgaven en inkomsten gemaakt. Een begroting is altijd een prognose van verwachte uitgaven en inkomsten.

Om onze huidige ervaringen aan te vullen met nieuwe inzichten, biedt het team van het tijdelijke een vorming aan op volgende data:

- o Donderdag 19 mei 2022 om 20 uur: begroting in PAVO te Leuven
- o Maandag 23 mei 2022 om 20 uur: begroting in de Abdij te Grimbergen

Inschrijven kan via annemie.poelaert@vlbm.be voor donderdag 5 mei 2022.

Colofon

Medewerkers

Werner Van laer, werner.van.laer@vlbm.be

Ria Merckx, ria.merckx@vlbm.be

Jean-Michel Hunt, jean-michel.hunt@vlbm.be

Ann Illegems, ann.illegems@vlbm.be

Peter Goossens, peter.goossens@vlbm.be

Secretariaat

Annemie Poelaert, annemie.poelaert@vlbm.be

Verantwoordelijke uitgever

Aartsbisdom Mechelen-Brussel vzw

Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen

Werner Van laer - Dienst van het tijdelijke

Frederik de Merodestraat 18 – 2800 Mechelen

www.vlbm.be